

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΝΙΑΙΕΣ ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2025-2026
Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 14 Μαΐου 2026
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΜΟΥΣΙΚΗ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
Α΄ ΣΕΙΡΑ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Β064
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 90 λεπτά

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

ΟΙ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΛΥΣΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΝΤΕΚΑ (11) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ			
ΕΝΤΥΠΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΤΗ			
Ερώτηση	Μονάδες	Βαθμός	
Ακουστικές Δεξιότητες			[30]
Άσκηση 1: Ρυθμικές αξίες/σχήματα	4	*	
Άσκηση 2: Διαστήματα μελωδίας	4	*	
Άσκηση 3: Είδος συγχορδίας	3	*	
Άσκηση 4: Διαδοχή συγχορδιών	4	*	
Άσκηση 5.1: Είδος πτώσης	2	*	
Άσκηση 5.2: Συγχορδίες πτώσης	2	*	
Άσκηση 6: Μετατροπία	4	*	
Άσκηση 7: Καταγραφή μελωδίας	7	*	*
Ανάλυση: Ακουστική ανάλυση έργων			[15]
Απόσπασμα 1	5	*	
Απόσπασμα 2	5	*	
Απόσπασμα 3	5	*	*
Ανάλυση: Γραπτή ανάλυση έργων			[20]
1. Haydn	7	*	
2. Vangelis	6	*	
3. Schubert	7	*	*
Αρμονία			[35]
Άσκηση 1	12	*	
Άσκηση 2	23	*	*
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΣΤΑ 100			*
ΤΕΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΣΤΑ 20 (100÷5)			*

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Ακουστικές Δεξιότητες

[30]

Οδηγίες

- Ακολουθείστε τις οδηγίες που εκφωνούνται για να λύσετε τις ασκήσεις.
- Κυκλώστε την απάντησή σας, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.
- Το κάθε απόσπασμα θα ακουστεί τρεις (3) φορές, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

1. Κυκλώστε την καταγραφή που αποδίδει ορθά τις ρυθμικές αξίες της μελωδίας που θα ακούσετε. [4]

A

B

Γ

Δ

2. Κυκλώστε την καταγραφή που αποδίδει ορθά τους φθόγγους (τις νότες) του μελωδικού σχήματος που θα ακούσετε. [4]

A

Β

Γ

Δ

3. Θα ακούσετε δύο (2) συγχορδίες, τρεις (3) φορές. Γράψετε την απάντηση που ζητείται στη γραπτή ερώτηση που ακολουθεί. [3]

Ποια συγχορδία είναι μείζονα με 7η μικρή σε α' αναστροφή;

A. Συγχορδία 1

B. Συγχορδία 2

4. Κυκλώστε τη διαδοχή των συγχορδιών που θα ακούσετε. [4]

A. I - ii⁶- N⁶- V - I

B. I - IV - N⁶- V - I

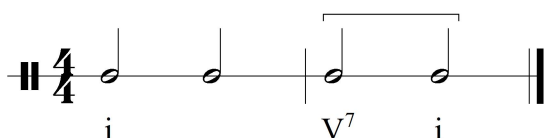
Γ. I - ii⁶- N⁶- V⁷- I

Δ. I - IV - N⁶- V⁷- I

5.1 Κυκλώστε την πτώση που δημιουργείται από τις δύο (2) τελευταίες συγχορδίες της τετράφωνης εναρμόνισης που θα ακούσετε. [2]

Σας δίνεται ο ρυθμός της εναρμόνισης, η οποία ξεκινά με την τονική συγχορδία σε ευθεία κατάσταση.

5.2 Ακολουθως, γράψετε τις δύο (2) συγχορδίες που αποτελούν την πιο πάνω πτώση με ολοκληρωμένη λατινική αρίθμηση, στο χώρο που δίνεται **κάτω από τον ρυθμό της εναρμόνισης**. [2]

A. Τέλεια αυθεντική

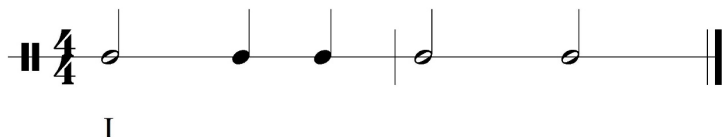
B. Ατελής αυθεντική

Γ. Μισή

Δ. Απροσδόκητη

6. Σας δίνεται ο ρυθμός και η αρχική τονικότητα της τετράφωνης μελωδίας που θα ακούσετε. Κυκλώστε την ορθή επιλογή της δήλωσης που ακολουθεί. [4]

Ακούγεται:

Η τετράφωνη εναρμόνιση της μελωδίας κινείται μετατροπικά προς τη(ν):

- A. Σχετική ελάσσονα
- B. Ομώνυμη ελάσσονα**
- Γ. Υποδεσπόζουσα
- Δ. Δεσπόζουσα

7. Να γράψετε τη μελωδία που θα ακούσετε. [7]

- Η μελωδία αποτελείται από δύο (2) μέτρα.
- Σας δίνονται:
 - ο μετρικός σπλισμός,
 - ο σπλισμός της τονικότητας, και,
 - ο πρώτος φθόγγος, (τονική), χωρίς αξία για να τη βρείτε.
- Η μελωδία αρχίζει με θέση.
- Ακούγεται η τονική συγχορδία, ο αρπισμός και ο παλμός, και ακολουθεί η εκτέλεση ολόκληρης της μελωδίας, η οποία θα ακουστεί τέσσερις (4) φορές.

ΠΡΟΧΕΙΡΟ

ΤΕΛΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Οδηγίες

- Όλα τα θέματα αφορούν αποκλειστικά στα αποσπάσματα που θα ακούσετε.
- Το κάθε απόσπασμα θα ακουστεί τρεις (3) φορές.
- Πριν την πρώτη ακρόαση του κάθε αποσπάσματος, σάς δίνεται χρόνος για να διαβάσετε τις ερωτήσεις.
- Κυκλώστε την απάντησή σας, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

Απόσπασμα 1 A. Vivaldi, Κοντσέρτο για βιολί, σε λα ελάσσονα, RV 356: 1^η Κίνηση. [5]

1.1 Κυκλώστε μόνο τις τρεις (3) δηλώσεις που είναι ορθές σε σχέση με το απόσπασμα. [3]

A. Η ταχύτητα είναι Andante.

B. Το μουσικό υλικό που ακούγεται στηρίζεται κυρίως σε υλικό που έχει προηγηθεί.

Γ. Το σόλο όργανο εκτελεί μελωδία με αλυσίδα που ακολουθεί τον κύκλο των 5^{ων}.

Δ. Η υφή είναι πολυφωνική.

E. Στην αρχή και στο τέλος του αποσπάσματος παίζουν tutti.

ΣΤ. Το απόσπασμα αρχίζει και τελειώνει σε μείζονα τονικότητα.

1.2 Δύο (2) μουσικά όργανα που συνοδεύουν το σόλο όργανο είναι **το τσέλο και το κλαβεσέν ή το βιολόνε . [1]**

1.3 Στο τέλος του αποσπάσματος η πτώση είναι **τέλεια αυθεντική . [1]**

Απόσπασμα 2 W. A. Mozart, *Σονάτα για Πιάνο, αρ. 16* σε Ντο Μείζονα, KV 545: 1^η Κίνηση [5]

2.1 Από ποιο μέρος της μορφής του έργου προέρχεται το απόσπασμα; **Την Ανάπτυξη.** [1]

2.2 Η ταχύτητα του αποσπάσματος είναι (ορολογία στα ιταλικά) **Allegro.** [1]

2.3 Κυκλώστε μόνο τις τρεις (3) δηλώσεις που είναι ορθές σε σχέση με το απόσπασμα. [3]

A. Η τονικότητα είναι κυρίως μείζονα.

B. Το μουσικό υλικό που ακούγεται στην αρχή είναι βασισμένο σε αρπίσματα (arpeggios).

Γ. Η υφή είναι πάντοτε ομοφωνική.

Δ. Ακούγονται μελωδικές φράσεις σε μορφή κλιμάκων.

E. Ακούγονται μελωδικές φράσεις με συνοδεία alberti bass.

ΣΤ. Φράσεις με αρπίσματα επαναλαμβάνονται μία οκτάβα πιο χαμηλά.

Απόσπασμα 3 F. Schubert, *Ο Βασιλιάς των Ξωτικών* [5]

3.1 Στο απόσπασμα ο τραγουδιστής εκπροσωπεί δύο (2) χαρακτήρες. Αυτοί είναι: [1]

A. Ο αφηγητής και ο πατέρας

B. Το παιδί και ο πατέρας

Γ. Ο Βασιλιάς και το παιδί

Δ. Ο πατέρας και ο Βασιλιάς

3.2 Κυκλώστε μόνο τις τέσσερις (4) δηλώσεις που είναι ορθές σε σχέση με το απόσπασμα. [4]

A. Η τονικότητα είναι κυρίως ελάσσονα.

B. Η μελωδική γραμμή στην αρχή είναι βασισμένη κυρίως σε αρπίσματα.

Γ. Η ταχύτητα είναι **schnell.**

Δ. Στο δεξί χέρι ακούγονται κυρίως συνεχόμενα τρίηχα ογδών σε οκτάβες.

E. Στο αριστερό χέρι ακούγεται ισοκράτης (πεντάλ) σε οκτάβες στην αρχή.

ΣΤ. Η υφή είναι ομοφωνική.

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Α΄

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΓΡΑΠΤΟ ΜΕΡΟΣ

Ανάλυση: Γραπτή Ανάλυση Έργων

[20]

1. J. Haydn: Κουαρτέτο εγχόρδων στη Μιβ, op. 33 no. 2 – Finale (Presto) Το αστείο [7]

1.1 Αφού μελετήσετε το πιο κάτω μουσικό υλικό (τρία σύντομα αποσπάσματα) από την παρτιτούρα του έργου, να συμπληρώσετε:

- τη σειρά εμφάνισης του κάθε αποσπάσματος στο έργο, στον χώρο που σάς δίνεται στα δεξιά του καθενός, χρησιμοποιώντας τους αριθμούς 1, 2 και 3, και,
- την ονομασία του κάθε αποσπάσματος σε σχέση με τη μορφή του έργου (π.χ. Επεισόδιο 1 κ.λπ.).

[3]

Απόσπασμα 1

Σειρά εμφάνισης 2
Ονομασία: Επεισόδιο 2

Απόσπασμα 2

Σειρά εμφάνισης 3
Ονομασία: (Διαφοροποιημένο) Ρεφρέν

Απόσπασμα 3

Σειρά εμφάνισης 1
Ονομασία: Ρεφρέν

1.2 Να μελετήσετε την παρτιτούρα στο Απόσπασμα 2 και να καταγράψετε δύο (2) μουσικά στοιχεία που δικαιολογούν τον τίτλο του έργου «Το Αστείο». [2]

Οποιαδήποτε δύο (2) από τα πιο κάτω:

Χρήση δεσπόζουσας μεθ' 9^{ης}, αλλαγή μετρικού σπλισμού, χρήση 16^{ων} και 32^{ων}, διπλές νότες στα βιολιά, ρυθμικά σχήματα με συγκοπή / λομβαρδικός ρυθμός, χρήση κορώνας, αλλαγή ρυθμικής αγωγής.

1.3 Ποια είναι η μορφή του έργου; Ροντό [1]

1.4 Να ονομάσετε τα μουσικά όργανα που αποτελούν ένα κουαρτέτο εγχόρδων. [1]

Βιολί I, Βιολί II, Βιόλα, Τσέλο

2. Vangelis: 1492 – *Conquest of Paradise* [6]

2.1 Να συμπληρώσετε την πρώτη φράση του Θέματος Α. [3]

2.2 Να ονομάσετε την αρμονική ακολουθία στην οποία βασίζεται το Θέμα Α. **La folia** [1]

2.3 Σας δίνεται το Θέμα Β. Αφού το μελετήσετε να σημειώσετε δύο (2) διαφορές σε σχέση με το Θέμα Α. [2]

Διαφορές:

Δύο (2) από τα ακόλουθα:

Το Θέμα Β είναι στην ομώνυμη τονικότητα (Ρε) ενώ το άλλο στη ρε ελάσσονα, η μελωδία είναι κυρίως βηματική, η αρμονία στηρίζεται στις κύριες συγχορδίες, ο ρυθμός είναι απλός και επαναλαμβανόμενος

Αφού μελετήσετε το απόσπασμα, να απαντήσετε στα ερωτήματα που ακολουθούν.

33
Mein Sohn, was

38
birgst du so bang dein Ge - sicht? Siehst,

42
Va - - ter, du den Erl - kö - nig nicht?

46
den Er - - len - kö - nig mit Kron und

Μετάφραση: Mein Sohn, was birgst du so bang dein Gesicht?

Γιε μου, γιατί κρύβεις φοβισμένος το πρόσωπό σου;

Siehst, Vater, du den Erlkönig nicht? Den Erlenkönig mit Kron und (Schweif?)

Πατέρα, δεν βλέπεις τον Βασιλιά των Ξωτικών; Τον Βασιλιά των Ξωτικών με την κορώνα και (τον μανδύα του);

3.1 Να κυκλώσετε στην παρτιτούρα στο αριστερό χέρι του πιάνου δύο (2) διαφορετικά παραδείγματα με το χαρακτηριστικό δυναμικό μελωδικό σχήμα που προσδίδει στη δραματική ατμόσφαιρα.

μμ. 33-34 ή 35-36, μ. 40 ή 41, 43, 45 ή μ. 46 ή 48

[2]

3.2 Με βάση την παρτιτούρα πιο πάνω να σημειώσετε δύο (2) μουσικά στοιχεία που συνδέονται με τον Χαρακτήρα του πατέρα και δύο (2) μουσικά στοιχεία που συνδέονται με τον Χαρακτήρα του παιδιού. **[2]**

Πατέρας:

Ελάσσονα τονικότητα, πιο χαμηλό ρετζίστρο

Σταθερός ρυθμός με πιο μεγάλες αξίες

Η συνοδεία στο πιάνο στηρίζεται σε οκτάβες σε τρίηχα στο δεξί χέρι και λιγότερο ενεργητικό αριστερό χέρι

Παιδί:

Ελάσσονα τονικότητα, πιο ψηλό ρετζίστρο

Μεγαλύτερα διαστήματα στη μελωδία, μεγάλες αξίες σε ψηλές νότες, πιο έντονη συνοδεία στο πιάνο με τρίηχα τετράφωνων συγχορδιών συχνά χρωματικών και με πιο χρωματική αρμονία

3.3 Να σημειώσετε τα μέτρα και να κυκλώσετε στην παρτιτούρα τα ακόλουθα: **[3]**

- Μία (1) συγχορδία ντιμινουίτα στο μέρος του πιάνου: μέτρο **39, 42, 44, 47, 49**
- Ένα (1) μελωδικό διάστημα 3^{ης} μικρής: μέτρο **43 ή 47**
- Μία (1) τέλεια αυθεντική πτώση στη ντο ελάσσονα: μέτρο/α **39-40**

Σας δίνεται ένα μουσικό θέμα οκτώ (8) μέτρων. Τα πρώτα τέσσερα (4) μέτρα είναι εναρμονισμένα.

1. Σημειώστε στα μέτρα 1 μέχρι 4: [12]

- 1.1 την κλίμακα στο σημείο με, κάτω αριστερά του πενταγράμμου [0,5]
- 1.2 τις συγχορδίες με ολοκληρωμένη λατινική αρίθμηση και αναστροφές, κάτω από την παρτιτούρα [6,5]
- 1.3 τον ξένο φθόγγο με αστερίσκο (*) [1]
- 1.4 την ορθή αναγνώριση της μετατροπίας [3]
- 1.5 την πτώση που δημιουργείται στο μέτρο 2 (ονομάστε την πάνω από την αγκύλη) [1]

2. Συνεχίστε με τα μέτρα 5 μέχρι 8: [23]

- 2.1 Εναρμονίστε τη μελωδική γραμμή της σοπράνο για τέσσερις φωνές (SATB), σύμφωνα με τα πιο κάτω κριτήρια. **46 ÷ 2 = [23]**

Κριτήρια Βαθμολόγησης (μέτρα 5 - 8)	Μονάδες	
1. Αρμονικές Συνδέσεις και Οριζόντια Κίνηση Φωνών	26	
• Βαθμίδες: εύρεση, λατινική αρίθμηση, συνδέσεις	10	
• Συγχορδίες: φθόγγοι, αρίθμηση, διπλασιασμοί	4	
• Χρήση V ⁷ και αναστροφών	3	
• Αναγνώριση και ορθή λύση δευτερεύουσας συγχορδίας με 7 ⁿ	3	
• Αναγνώριση και λύση της Ναπολιτάνικης έκτης (N6)	4	
• Χρήση Τρίτης Πικαρδίας	2	
2. Μετατροπία (Ορθή σήμανση και περιγραφή της διαδικασίας)	4	
• Επιστροφή στην αρχική τονικότητα	4	
3. Πτώσεις	8	
• Αξιοποίηση του πτωτικού I 6/4 στην τελική κατάληξη	4	
• Χρήση πλάγιας πτώσης	4	
4. Ξένοι Φθόγγοι - Σήμανση ξένων φθόγγων με αστερίσκο (*)	8	
• Εκφυγή	Αναγνώριση και ορθή λύση	2
• Προήγηση	Αναγνώριση και ορθή λύση	2
	χρήση	1
• Ποίκιλμα	Αναγνώριση και ορθή λύση	2
	χρήση	1
5. Αρμονικά λάθη (αφαίρεση ½ της μονάδας για κάθε λάθος)		
• Παράλληλη / Αντιπαράλληλη 5 ⁿ ή 8 ⁿ		
• Ευθεία (Κρυμμένη) 5 ⁿ ή 8 ⁿ		
• Αυξημένο Διάστημα		
• Διασταύρωση φωνών / Μελωδικό ή Αρμονικό χάσμα		
Υπολογισμός Συνόλου Βαθμών: Άθροισμα μονάδων από Κριτήρια 1 έως 4 →		
Αφαίρεση μονάδων από Κριτήριο 5	46 ÷ 2 = [23]	
ΣΥΝΟΛΟ/46/23

ΠΡΟΧΕΙΡΟ

Πτώση:

..... :

5

.....

ΤΕΛΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ – ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΛΥΣΗ

Πτώση: Ατελής αυθ.

μ- : i V⁶⁻⁶/₅ i ii⁶_{o5} V⁻⁴/₂ i⁶ iv⁶ V⁴/₃/V V⁻⁷ VI[|] V⁻⁷ I

ΣΟΛ+ IV

5

IV⁷ V⁴/₂ I⁶ V⁴/₃ / V⁴/₂ i⁶ iv⁶ N⁶ i⁶/₄ V⁷ i iv⁶/₄ I[#]

χρωμ. μετ. στη μι-

ΤΕΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΛΥΣΕΩΝ